બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

બાળ - ૨ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૭

જવાબપત્ર - ૭

સમય : ૨ કલાક
કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. **[૧૦]**

વિભાગ-અ

(અફીણ, નિર્ગુણાનંદ, અદ્‌ભુતાનંદ, ૧૯, ઝીણાભાઈ, ૧૮)

૧. ઓગણીસમાને દીક્ષા આપી, તેનું નામ **અદ્‌ભુતાનંદ** પાડ્યું.

૨. ભાદરાના **નિર્ગુણાનંદ** સ્વામી શ્રીજી મહારાજના પ્રિય હતા.

૩. શ્રીજીમહારાજે **ઝીણાભાઈ** ની નનામી ઉપાડી.

૪. વડતાલ જવાના બદલે સ્વામીએ **૧૯** માંદા સાધુની સેવા કરી.

૫. મૂળુભા **અફીણ** વ્યસની હતું.

વિભાગ-બ

(ઘરમંદિર, જેરામ બ્રહ્મચારી, સેવા, ભગવાન, શ્રવણ, વિનય)

૬. સાધુઓ **સેવા** કેવી રીતે કરવી એમ શીખવે.

૭. આંધળા મા-બાપની સેવા કરનાર બાળકનું નામ **શ્રવણ** હતું.

૮. ઘરને પવિત્ર બનાવવા **ઘરમંદિર** જરૂરી છે.

૯. અગિયારશ/એકાદશી કરીએ તો **ભગવાન** રાજી થાય છે.

૧૦. જેરામ બ્રહ્મચારી એ 'મારે ઘેર આવજો' થાળની રચના કરી. / થાળ બનાવ્યો.

પ્ર.૨ નીચેના આપેલા ખરા વાક્યની સામે '✓' ની નિશાની કરો અને ખોટા વાક્યની સામે 'X' ની નિશાની કરો. [૧૦]

૧.	હરિભક્તોની પ્રાર્થનાથી શ્રીજીમહારાજ થાળ જમી ગયા.	**૧.**	✗
૨.	મૂંજા સૂરુના ગુરુ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી હતા.	**૨.**	✓
૩.	પાણિનિએ હિંદી ભાષાનું વ્યાકરણ બનાવ્યું.	**૩.**	✗
૪.	ગુણાતીતાનંદ સ્વામી વરતાલમાં નેવાની નીચે ઊભા રહી દર્શન કરતા હતા.	**૪.**	✗
૫.	જે મહારાજની ભક્તિ કરે તે મહારાજનો.	**૫.**	✓
૬.	મહારાજ ગઢડામાં ગોપીનાથનું મંદિર બંધાવતા હતા.	**૬.**	✓
૭.	જગજીવન અમદાવાદના સૂબાનો દીવાન હતો.	**૭.**	✗
૮.	ભજન કરવાની ઉંમર ઘડપણ છે.	**૮.**	✗
૯.	પ્રમુખસ્વામી મહારાજને ૨૮ વર્ષની ઉંમરે સંસ્થાના પ્રમુખ બનાવ્યા.	**૯.**	✓
૧૦.	પ્રહ્લાદની રક્ષા કરવા ભગવાને મત્સ્યાવતાર ધારણ કર્યો.	**૧૦.**	✗

પ્ર.૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો. [૪૦]

૧. મહારાજ ક્યા મંદિરના બાંધકામ માટે લખણી લખાવતા હતા ?

(૧) ગઢડા (૨) ગોંડલ (૩) સારંગપુર — **૧.** [૧]

૨. મૂળજીને જ્યારે મહારાજે દર્શન દીધા ત્યારે મૂળજી શું કરતા હતા ?

(૧) નીંદણ (૨) શેરડીની રોપણી **(૩) વાઢમાં પાણી વાળતા** — **૨.** [૩]

૩. અરદેશર કોટવાલને મહારાજે શું આપ્યું ?

(૧) જરિયાન જામો **(૨) પાઘ** (૩) ચાખડી — **૩.** [૨]

૪. શાંતિલાલને પાર્ષદની દીક્ષા ક્યાં આપી ?

(૧) અમદાવાદ (૨) બોચાસણ (૩) ગોંડલ — **૪.** [૧]

૫. મૂળજીનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?

(૧) શરદપૂનમે (૨) પોષી પૂનમે (૩) ગુરુપૂનમે — **૫.** [૧]

૬. માંદા સાધુની સેવાથી રાજી થઈ મહારાજ સ્વામીને કેટલી વાર ભેટ્યા ?

(૧) ૧૫ **(૨) ૧૯** (૩) ૨૨ — **૬.** [૨]

૭. કચ્છના રાજાના મંત્રી કોણ હતા ?

(૧) જગજીવન (૨) પ્રાણજીવન **(૩) સુંદરજી સુતાર** — **૭.** [૩]

૮. જે ઘરમાં મંદિર ન હોય તે ઘર કેવું છે ?

(૧) સ્મશાન તુલ્ય (૨) અપવિત્ર (૩) નરક તુલ્ય — **૮.** [૧]

૯. મૂળજીનું નામ કોણે પાડ્યું ?

(૧) મુક્તાનંદ સ્વામીએ **(૨) રામાનંદ સ્વામીએ** (૩) સહજાનંદ સ્વામીએ — **૯.** [૨]

૧૦. યોગીજી મહારાજનો જન્મ ક્યા ગામમાં થયો હતો ?

(૧) ધારી (૨) અમરેલી (૩) મહેળાવ **૧૦.** | ૧ |

૧૧. મહારાજે પત્રમાં કેટલાં જણનાં નામ લખ્યા ?

(૧) ૧૭ **(૨) ૧૮** (૩) ૧૯ **૧૧.** | ૨ |

૧૨. પ્રાગજી ભક્ત મિત્રો સાથે ક્યા મંદિરે જતા ?

(૧) લક્ષ્મીનારાયણ (૨) હનુમાનગઢી (૩) રાધાકૃષ્ણ **૧૨.** | ૧ |

૧૩. 'ભજન ગાવાની ઉંમર' એ પ્રસંગ કોનો છે ?

(૧) શાંતિલાલનો **(૨) મૂળજી શર્માનો** (૩) ડુંગર ભક્તનો **૧૩.** | ૨ |

૧૪. ભગતજી મહારાજનો જન્મ ક્યારે થયો ?

(૧) સંવત ૧૮૮૫ (૨) સંવત ૧૮૮૬ (૩) સંવત ૧૮૮૨ **૧૪.** | ૧ |

૧૫. સગરામના ઘરે મહારાજ શું જમ્યા ?

(૧) દહીં-રોટલો (૨) પુરી-અથાણું (૩) દૂધ-ભાત **૧૫** | ૧ |

૧૬. ડુંગરભક્તે કેટલા વર્ષની ઉંમરે ઘર છોડ્યું ?

(૧) ૧૪ **(૨) ૧૭** (૩) ૨૧ **૧૬.** | ૨ |

૧૭. દિવાળીનો તહેવાર મહારાજે ક્યાં ઉજવ્યો ?

(૧) મહુવામાં (૨) ગઢડામાં **(3) ભાદરામાં** **૧૭.** | 3 |

૧૮. પાપનો પર્વત કોણ હતો ?

(૧) જોબનપગી **(૨) મૂંજો સુરું** (૩) વાલેરો વરુ **૧૮.** | ૨ |

૧૯. જેતલપુરના યજ્ઞ વખતે મહારાજ બધાને કેટલું અનાજ દળવા આપતા ?

(૧) દોઢ મણ (૨) બે મણ (૩) અઢી મણ **૧૯.** | ૧ |

૨૦. અચલ યશનો ડુંગર કોણ ?

(૧) શાંતિલાલ (૨) ઝીણા ભગત **(3) ડુંગર ભગત** **૨૦.** | 3 |

૨૧. મૂળજીને સાધુની દીક્ષા ક્યાં આપી ?

(૧) જેતલપુરમાં **(૨) ડભાણમાં** (૩) વરતાલમાં **૨૧.** | ૨ |

૨૨. ખંભાતના નવાબે સ્વામી માટે શું મોકલાવ્યું ?

(૧) ચાંદીની પાલખી (૨) સોનાનો થાળ (૩) હાથીની સવારી **૨૨.** | ૧ |

૨૩. કોના ભાવને વશ થઈ મહારાજે ગઢડામાં મંદિર બાંધ્યું ?

(૧) જીવાખાચરના (૨) સૂરાખાચરના **(3) દાદાખાચરના** **૨૩.** | 3 |

૨૪. ડુંગર ભગતને સાધુની દીક્ષા કોણે આપી ?

(૧) રામાનંદ સ્વામીએ **(૨) વિહારીલાલજી મહારાજે** (૩) શ્રીજીમહારાજે **૨૪.** | ૨ |

૨૫. ગુણાતીત એટલે ?

(૧) ગુણથી પર (૨) ગુણોનો સાગર (૩) સત્ત્વગુણ **૨૫.** | ૧ |

૨૬. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી કેટલા વર્ષની ઉંમરે ધામમાં પધાર્યા ?

(૧) ૮૦ (૨) ૮૧ **(3) ૮૨** **૨૬.** 3

૨૭. ઝીણાભાઈએ કોની સેવા કરી હતી ?

(૧) કરમશી વાળાની **(૨) કમળશી વાંઝાની** (૩) કરશન વાંકાની **૨૭.** ૨

૨૮. ડુંગર ભગતને દીક્ષા આપી શું નામ પાડ્યું ?

(૧) યજ્ઞપુરુષદાસ (૨) યજ્ઞચરણદાસ (૩) શાસ્ત્રીજી મહારાજ **૨૮.** ૧

૨૯. વરસતા વરસાદમાં સ્વામી ક્યાં ઊભા રહી મહારાજના દર્શનની વાટ જોતા હતા ?

(૧) ઓટલા પર **(૨) નેવા નીચે** (૩) અક્ષર ઓરડીએ **૨૯.** ૨

૩૦. કોના તેર પૈસાની મહારાજે જય બોલાવી ?

(૧) શિવરામ ભટ્ટના (૨) નથુરામ ભટ્ટના **(3) દૂબળી ભટ્ટના** **૩૦.** 3

૩૧. સુરતના પારસી હરિભક્તનું નામ શું હતું ?

(૧) અરદેશર કોટવાલ (૨) અરદેસર પંડિત (૩) જયકૃષ્ણ માંડવાળ **૩૧.** ૧

૩૨. એકાદશી ક્યારે આવે ?

(૧) મહિને **(૨) પંદર દિવસે** (૩) શ્રાવણ માસમાં **૩૨.** ૨

૩૩. ચંચળ મનને અચંચળ કર્યું તે પ્રસંગ ક્યાંનો છે ?

(૧) સુરતનો (૨) વડતાલનો (૩) અમદાવાદનો **૩૩.** ૧

૩૪. મહારાજના સંઘમાં હૂકા-અફીણનું વ્યસન કોને હતું ?

(૧) રામભાને **(૨) મૂળુભાને** (૩) નાથુભાને **૩૪.** ૨

૩૫. બગડેલો ઓટલો કોણે સાફ કરી નાંખ્યો ?

(૧) દાદાખાચરે **(૨) ઉંકાખાચરે** (૩) જીવાખાચરે **૩૫** ૨

૩૬. યોગીજી મહારાજની પ્રાર્થનાથી મહારાજ થાળમાંથી શું જમી ગયા ?

(૧) બટાકાવડા (૨) મોહનથાળ **(3) પાંચ લાડુ** **૩૬.** 3

૩૭. મહારાજે શરીરનો ત્યાગ ક્યારે કર્યો ?

(૧) જેઠ સુદ-૧૦ (૨) અષાઢ સુદ-૧૦ (૩) શ્રાવણ સુદ-૧૦ **૩૭.** ૧

૩૮. દાસનું લક્ષણ શું ?

(૧) કહે તેમ કરવું (૨) વાળે તેમ વળવું (૩) માગે તે આપવું **૩૮.** ૧

૩૯. જગજીવનને કોણે મારી નાંખ્યો ?

(૧) સેનાપતિએ **(૨) જમાદારે** (૩) વજીરે **૩૯.** ૨

૪૦. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ધામમાં ક્યારે પધાર્યા ?

(૧) વૈશાખ સુદ બારશ (૨) શ્રાવણ સુદ નોમ **(3) આસો સુદ બારશ** **૪૦.** 3

પ્ર.૪ નીચેનાં આપેલા પ્રશ્નોનાં એક થી બે લીટીમાં (ઉત્તર) જવાબ લખો. [૧૦]

૧. 'ફાટેલી ગોદડી ઓઢીને સ્વામી સવારીમાં નીકળ્યા છે,' એ વાત સાંભળી નવાબે શું કહ્યું ?

જ. નવાબ કહ્યું, ''નક્કી ઓલિયા ! મારે એ ઓલિયાના દર્શન કરવાં જોઈશે.''

૨. ચાંદીની પાલખી કોણે મોકલાવી ? સ્વામી ચાંદીની પાલખીમાં શા માટે ન બેઠા ?

જ. ખંભાતના નવાબે ચાંદીની પાલખી સ્વામીને મોકલાવી. સ્વામી તેમાં ન બેઠાં કારણ સાધુ ચાંદીની પાલખીમાં બેસે તે યોગ્ય ન કહેવાય.

૩. ગામનાં ઠાકોરે સાધુઓને માર મારી ગામ બહાર ગાઢી મુક્યાં. સાધુઓએ ઠાકોર વિશે શું સાંભળ્યું ? ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ઠાકોર માટે શું પ્રાર્થના / સંકલ્પ કર્યો ?

જ. સાધુઓએ સાંભળ્યું કે, ''ઠાકોરને ઘેર સંતાન નથી. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ભગવાનનું નામ લઈને પ્રાર્થના કરી કે ઠાકોરના ઘરે દીકરો થાય.''

૪. શ્રીજી મહારાજે ક્યારે તેમના પાર્થિવ દેહનો ત્યાગ કર્યો ? (સંવત પ્રમાણે)

જ. જેઠ સુદ દશમ, સંવત ૧૮૮૬

૫. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ રામા હાટીને શું પ્રશ્ન પૂછ્યો ?

જ. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ રામા હાટીને પૂછ્યું, ''આપણે મોતૈયા લાડુ, સાટા અને જલેબી સાવજને નાખીએ તો તે ખાય કે નહીં ?''

૬. જ્યારે શ્રીજી મહારાજ સગરામના ઘરે આવ્યા ત્યારે તેને શું મુંઝવણ થઈ ?

જ. સગરામને એ મુંઝવણ હતી કે મહારાજને ક્યાં બેસાડવા અને શું કરવું ?

૭. શાંતિલાલનો જન્મ કયા ગામમાં થયો હતો ?

જ. શાંતિલાલનો જન્મ ચાણસદમાં થયો હતો.

૮. શ્રીજી મહારાજ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને ૧૯ વખત શા માટે ભેટ્યા ?

જ. સ્વામીએ ૧૯ માંદા સાધુઓની સેવા કરી હતી. તેથી મહારાજ તેમને ૧૯ વખત ભેટ્યાં.

૯. ભગવાને આપણને બે હાથ શા માટે આપ્યા છે ?

જ. બે હાથ પ્રભુનાં કાર્ય કરવા આપ્યાં છે.

૧૦. ભગુભાઈ શા માટે રડવાં લાગ્યાં ?

જ. સ્વામીએ ભગુભાઈને પૂછ્યું કે, ''અમદાવાદમાં ઊના પાણીનો ને ઊની રોટલીનો જોગ કેવો થયો ? તેથી ભગુભાઈ રડવા લાગ્યાં.''

પ્ર.૫ નીચેની સ્વામીની વાતો પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. જેના ગુરુ.....

જ. જેના ગુરુ અક્ષર હોય તે અક્ષરધામમાં લઇ જાય ને પુરુષોત્તમને મેળવે.

૨. આ લોકમાં.....

જ. આ લોકમાં ડાહ્યો તો કોઇ પ્રભુ ભજતો નથી ને જે ગાંડો થાય તે ભજે છે.

૩. આ તો ભગવાન.....

જ. આ તો ભગવાન જેવા સાધુ છે, બાવા કે વૈરાગી નથી.

૪. ભગવાન જીવના.....

જ. ભગવાન જીવના ગુના સામું જોતા નથી, તે કોઇ જીવ ભગવાનની સ્મૃતિ કરીને એમ બોલે જે, 'હું ગુનેગાર છું' તો તેના ગુના ભગવાન માફ કરે છે.

૫. ડાહ્યો હોય.....

જ. ડાહ્યો હોય તેને વઢે ત્યારે રાજી થાય ને મૂર્ખ હોય તેને વખાણે ત્યારે રાજી થાય, એમ મહારાજ કહેતા.

પ્ર.૬ નીચે આપેલ કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોકની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. ઢોલ નોબત વાજાં .... પ્યારા સાથી.

જ. ઢોલ નોબત વાજાં વગાડી શ્રીજી મહિમા ગાશું,
ધજા રાખી ઊંચે ઊંચે, દુનિયામાં લઇ જાશું.
સુખ આવે દુઃખ આવે, કોઇની ફિકર નથી,
અક્ષરધામમાં જાવું અમારે, સ્વામી પ્યારા સાથી.

૨. અતિ મનોહરં .... નિત્ય દર્શને ॥

જ. અતિ મનોહરં સર્વ સુન્દરં તિલકલક્ષણં ચંચલેક્ષણં ।
વિબુધવન્દિતં સ્વામિનાથ તે વપુરિહાસ્તુનો નિત્ય દર્શને ॥

૩. ભોળા થઈને .... પ્રાણ અમારા.

જ. ભોળા થઇને કરીએ અમે તો, ભાત ભાતની ભૂલો (૨)
પણ તુજને ન ભૂલીએ હરદમ, અમને ચડાવીએ ફૂલો (૨)

૪. અન્યથા શરણં .... ત્વં પુરુષોત્તમ ॥

જ. અન્યથા શરણં નાસ્તિ ત્વમેવ શરણં મમ ।
તસ્માત્ કારુણ્ય ભાવેન રક્ષ ત્વં પુરુષોત્તમ ॥

૫. લવિંગ સોપારી .... જે રામ બ્રહ્મચારી.

જ. લવિંગ સોપારી ને પાનબીડી વાળી, તજ એલચી જાવંત્રી સારી,

નિશદિન આવો તો ભાવે કરી ભેટું, એમ માંગે જેરામ બ્રહ્મચારી.

પ્ર.૭ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં) [૧૦]

૧. તિલક-ચાંદલો

૨. અનાદિ કાળના સત્સંગી

૩. આપણાં સંતો